

บทที่ 11

นิวเคลียร์เป็นประเทศที่อยู่ในชีกโลกให้ของโลก ประกอบด้วยการให้ส่องทาง
ศักดิ์สิทธิ์และทางไก่ อุปทานที่ศักดิ์สิทธิ์เนื่องให้ของอสเตรเลีย มีจุดเด่นเป็นประเทศที่อยู่
ในเครือจักรภพอังกฤษ

ประวัติศาสตร์ของนิวชีแลนด์เริ่มต้นใกล้เคียงกับประวัติศาสตร์อสเตรเลีย ลักษณะโครงสร้างทั่ง ๆ ของประเทศแห่งนี้เป็นแบบอังกฤษ ชาวบิวชาวนี้มาถังรกรากแห่งน้องประเทศญี่ปุ่นกับการท่องเที่ยวของชาวพื้นเมือง แต่ในภายหลังชนทั้งสองฝ่ายพันธุ์ก็ปะทะกันได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกัน ผู้ที่มาถังรกราก หรือบางทีก็เป็นพวกที่ย้ายแย้งที่คันจากชาวพื้นเมืองก็ได้สร้างสังคมที่มีอยู่กับทรัพยากร้อนไม่จำกัดนิยมและสังคมที่ขึ้นอยู่กับคลาสพื้นฐาน เนื่องจากความไม่สงบทางการเมืองและการต่อต้านของผู้คนอพยพมาสู่ประเทศแห่งนี้มากขึ้น

11.1 ชาวพันธุ์เมืองเนาวี (Maoris) กับการคุกคามพันธุ์ไม้และน้ำ

เราทราบเรื่องราวเกี่ยวกับระยะเวลาและลักษณะการเดินทางมาคุณวีชีแลนด์ของ
มนุษย์พากแกรกันน้อยมาก แท้ที่เป็นที่ทราบแน่นอนก็คือเขาเหล่านั้นได้เดินทางข้ามเข้ามาเลน่า
จากทางเหนือของมหาสมุทรแปซิฟิก โดยอาศัยเรือแคนูเป็นพาหนะในการเดินทางข้ามภูมิภาค
สักกว้างในที่มีแมกที่ป่าชื้นแลนด์ เมื่อประมาณหกเดือนต้นของคริสตศวรรษที่ 4 ชาวเมารีมีภูริ่ง
สูงใหญ่ มีวิสัยทางตาดี คำและเป็นล่อน มีความรู้ทั่วๆ ไปคือความรู้ทางค้านโภะและเครื่องบัน្តอย
แหลมความรู้และความชำนาญในด้านแกะสักไม้ อันที่จริงเราได้หลักฐานจากค้านอกเล่าเกี่ยวกับ
วัน คืนนี้ของการเดินทางมาของพากเมารี แท้หลักฐานค้านอกเล่าเหล่านั้นก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับ
หรือยังคงเชื่อถือไม่ได้ดี ภายหลังท่องมาใหม่มีการชุดค้นทางโบราณคดี ผลของการชุดค้นโบราณคดี
เมื่อไม่นานมานี้ ได้แสดงให้เห็นว่า พากโพลินีเซียนเมารีได้ครอบครองคินแคนแห่งนี้เป็นเวลา
นานกว่าที่เคยสันนิษฐานกันไว้แท้เดิม นอกจากการชุดค้นทางโบราณคดีแล้ว การศึกษาในสาขาวิชา

อัน ๆ ก็ช่วยให้เห็นว่า ชาวเมารีคงมีการเดินทางกันมาอย่างรีบเร่งเพื่อมาตั้งรกราก แท้จริงที่
แน่นอนที่สุดก็คือการที่พากเมารีเป็นตัวแทนของการขยายตัวของพากโลลีนีเชียนในหมู่เกาะแปซิฟิก
ที่ขยายตัวมาทางใต้สุด

ชาวเมารีซึ่งเป็นผู้พันธุ์โลลีนีเชียน เรายังคงแบ่งประวัติศาสตร์ออกได้เป็นสอง
สมัยค้ายกันคือ สมัยแรกเรียกว่า พากเมารีโบราณ (Archaic Maori) และสมัยหลังเรียกว่า
พากเมารียุคคลาสสิก (Classic Maoris) แทรบจะที่เปลี่ยนแปลงเป็นสมัยหลังนั้นยังไม่
เป็นที่ปรากฏหลักฐานที่แน่นอน

พากเมารีโบราณ ตามข้อสังเกตเห็นของชาวพิวชา เราทราบเรื่องราวเกี่ยวกับ
ชาวเมารีสมัยโบราณอยมาก ทราบแท้ว่าชาวพิวชาพบว่าพากเมารีในเกาะใต้ไปบนภูเขานิหนึ่ง
ชื่อว่านกเม่า (Mao) ซึ่งเป็นนกที่บินไม่ได้เป็นจำนวนมหาศาล ในทุ่งหญ้าที่ถูกบุบเนื้อนอนสันดม
(Tussock grasslands) ซึ่งหากเหล่านี้ถูกเป็นอาหารสำหรับลูกปูนซึ่งพากเมารีได้รับ ทั้งนี้ย่อม^๑
แสดงให้เห็นว่าพากเมารีในสมัยโบราณยังคงใช้วิถีค้ายการล่าสักก์ และเก็บพืชผักเป็นอาหาร

เมารีสมัยคลาสสิก เมารีสมัยหลังนี้ชาวบุรุป้ากันพบร้า เป็นพากที่มีความรู้เกี่ยวกับ
นก เมาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งนับว่าห่างไกลจากพากเมารีโบราณ อย่างไรก็ตามพากเมารี
สมัยหลัง นับว่ามีความเจริญมากขึ้นแล้วกล่าวศิลป์จักรเพาะปลูก เสียงคนเงยโขడ้า ในคริสต์วรรษ
ที่ 18 พากเมารีได้เดินทางพาภัณฑ์มาอยู่กันอย่างหนาแน่นในเขตเหนือซึ่งมีอากาศอบอุ่น ๆ ที่นี่พาก
เมารีได้พัฒนาความเจริญของตนให้เจริญขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับศิลปะ^๒
การยุทธ์ ในการต่อเรือแคนู ในการก่อสร้าง ในการรอบั้น และการท่องลิกรรม ชาวเมารีมีเป็น^๓
จำนวนมากกล่าวศิลป์มากกว่าแสนคน แต่มาลดลงอย่างรวดเร็วในศิริวรรษแรกที่ชาวบุรุป้า
เข้ามาแผ่ขยายพืช ศิลป์ในตอนปลายของคริสต์ศิริวรรษที่ 18 จนถึงตอนปลายของคริสต์ศิริวรรษ
ที่ 19

11.2 การสำรวจนิวชีแลนด์ของชาวยูโรป

ชาวยูโรปพวกแรกที่ค้นพบนิวชีแลนด์ เป็นนักเดินเรือชาวอังกฤษชื่อ Abel Janzoon Tasman กับลูกเรือ Tasman เป็นนักเดินเรือของบริษัทหินเคียงตะวันออกของอังกฤษ (Dutch East India Company) ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1642 ในขณะที่เขาได้รับคำสั่งให้ค้นหาสำรวจทวีปออสเตรเลีย เขาและลูกเรือได้มองเห็นชายฝั่งทางคันตะวันตกของประเทศนิวชีแลนด์ โค้พายามแล่นเรือไปเพื่อจะทำการสำรวจ แต่แล้วเข้าและลูกเรือห้องพนอุปสรรคไม่อาจจะขึ้นบกทำการสำรวจได้ เพราะถูกมองให้อย่างรุนแรงจากพวกเมารีที่อยู่ทางเกาะใต้ เป็นเหตุให้ลูกเรือของเขากลุ่มหลายคน เข้าและลูกเรือเหลือที่รอดชีวิตมาได้พากันเดินทางกลับ และนับจากนั้นมา ก็ไม่มีชาวยูโรปผู้ใดได้เดินทางไปสำรวจประเทศนิวชีแลนด์อีกเลย อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการเดินทางของเข้าแล้ว ชายฝั่งตะวันตกของประเทศนิวชีแลนด์ก็ถูกเปิดเผยเป็นเป้าหมายของชาวยูโรปไป และจึงอ่าวเป็นขอบตะวันตกของทวีปทางตอนใต้ทวีป

ภายนอก Tasman แล้วก็ James Cook ก็เป็นเรือแห่งราชนาวีอังกฤษได้เดินทางไปสำรวจประเทศนิวชีแลนด์ถึง 4 ครั้งคือในปี ค.ศ. 1769, 1770, 1772 และ 1776 เขายังเดินเรือสำรวจชายฝั่งทะเลของนิวชีแลนด์ ทั้งทางเหนือและทางใต้พร้อมกับท่าแน่นห้องทั้งสองฝั่ง ทั้งส่องเกะร้ายความถูกห้องและแม่นยำมาก ผลงานของเขาก็ถูกนับถือกันทำให้งานของ James Cook สำเร็จโดยสมบูรณ์ ภายนอกที่

ได้สำรวจนิวชีแลนด์แล้ว ประมาณ 5 ค.ศ. 1790 ก็มีชาวยูโรปได้แก่ ฟรังเศส สเปน และอุสเซย์ได้เดินทางไปยังนิวชีแลนด์ ส่วนใหญ่ก็เป็นนักล่าแมวน้ำ นักล่าปลาวาฬ บางกลุ่มบางพวงก็ต้องการแสวงหาลินค่า จ่าพวงไม้และผ้าม่าน

อีกหนึ่งในการเดินทางมาสำรวจนิวชีแลนด์ในครั้งแรก ของ James Cook นั้นเข้าได้รับการท่อทานอย่างรุนแรงจากพวกเมารี แต่มาในระยะหลัง เขายังสามารถคุยกับพวกเมารีได้ ในการเดินทางมาสำรวจ Cook ได้เดินทางมาพร้อมกับนักสำรวจและ

นักธรรมชาติวิทยาชื่อ Joseph Banks ทั้งสองได้ทรงข้อสังเกตวิธีชีวิตและวัฒธรรมของพวกลเมืองไว้อย่างมีระบบ เนื่องจากความสำคัญได้ปรากฏอยู่ในจดหมายเหตุที่ Cook ได้แต่งไว้คือ A Voyage Towards the South Pole and Round the World ซึ่งแต่งไว้ในปี พ.ศ. 1777 จากจดหมายเหตุถึงกล่าวทำให้ชาวบุโรพุท្យ์รักคิดแคนแหน่ใหม่กันอย่างกว้างขวาง ในหนังสือจดหมายเหตุถึงกล่าว Cook ได้ย้ำถึงความเนสัยวัฒนาด้วยช่องทางพื้นเมืองและได้ย้ำถึงความหมายสมของประเทศแห่งนี้ควรจะยึดครองเป็นอาณาจักร และหลังจากนั้นก็มีอยู่พ มากับน้ำซึ่งแลนกันไม่ขาดสาย

11.3 การทั่วกรากสมัยแรกของชาวบุรุปและความสัมพันธ์กับชาวพื้นเมือง (Early European Settlement)

ชาวญี่ปุ่นที่มาตั้งรกรากอยู่ที่ฟิวชีและคุณมีหลายจวนักค้ายกัน ได้แก่ พากนัคใหญ่ที่
หนีมาจากการล้อมบ้านญี่ปุ่นกับพากเนวี่ นอกจากนั้นยังมีพากญี่ปุ่นที่มา^๔
แรงงานหางานไร้คุ้ยการล่าแม่น้ำ ทำการค้า ไม่ ทั้งปอ และไข่ปลาอาฟ ในเรื่องเศรษฐกิจค้านน
ในระยะแรก นิวชีแลนด์เป็นเพียงสาขาหนึ่งของการทำธุรกิจไข่ปลาอาฟของอสเตรเลีย กล่าวคือ^๕
นคร Sydney และ New South Wales เริ่มแรกก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นที่ตั้งรกราก
นักโทษใน ค.ศ. 1788 ภายหลังท่องมา ไก่ลายเป็นหัวหน้าในการทำธุรกิจเกี่ยวกับปลากะพงในเขต
แอเชพิกตอนใต้ และ Kororareka (ปัจจุบันเรียกว่า Russell) ซึ่งอยู่ใกล้ไปทาง
เหนือของนิวชีแลนด์ ไก่ลายเป็นแหล่งท่านมากินของนักล่าปลากะพงน้ำลึกของชาวอเมริกัน
ชาวอังกฤษ และชาวฝรั่งเศสไป

ในเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชาวพื้นเมืองเมารีน ปรากฏว่าบริษัทออกสั่งเริ่ม
ให้มาตั้งรกรากเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ซึ่งถือเป็นที่พำนักของพวกนักล่าป่าชาวอาช บรรดาคนหัวหน้า
ล่าป่าชาวพื้นที่ได้เข้ามาอยู่พันกับพวกเมารี เช่น มีการซื้ออาหาร จัดหาสินค้า จัดหาเครื่องมือ
เครื่องใช้ เป็นกำศิลา (muskets) และเหล้ารัม (Rum) ในตอนเริ่มแรกพวก

เมารีให้การท้อนรับผู้มาใหม่เป็นอย่างดี ทราบใจพากษาไม่ถูกกระบวนและกำรงี้วิทยอย่างปลดปล่อย แต่ถือว่าชาวญี่ปุ่นมั่นเป็นพ่อพ่อศักดิ์ของพากเมารีໄก์ พากเมารีบางคนໄก์เดินทางไปไกอลังอังกฤษ เช่น หัวหน้าผู้เมารีทางเหนือชื่อ Hongi Hika ໄก์เดินทางไปอังกฤษและรวมลิ่งของต่าง ๆ และนำมาราเลกเปลี่ยนกัน เป็นความศิลามีอสเทเรลีย และนำมีนีเดินทางกลับไปยังนิวซีแลนด์เพื่อใช้เป็นอาชีวะสำหรับชาวญี่ปุ่น เก่า การใช้เป็นความศิลามีเป็นเหตุให้ส่งความลุกคามไปจนถึงทางໄก์ ทำให้เกิดมีส่งความระห่ำว่าบ่อกีดขั้นหมายครั้งและแผ่วงกว้างจากเหนือมาໄก์ ซึ่งส่งความคั้งกล่าวหาให้ประชาชนพากันหนีกระจักระยะชาติและยิ่งกว่านั้น ໄก์เข้ารับภารกิจการเป็นกรรมลิทธิ์คิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ใน Waikato Taranaki และบริเวณช่องแคนดู ค่ายเหตุนี้เอง เป็นเหตุให้ชาวญี่ปุ่นจำกัดองค์กรที่บังไม่ໄก์ มีการหั้งกราก เป็นอาณา尼คุณ

ภายหลังจากที่พ่อค้าໄก์เดินทางมากันมาแล้ว ท่องมาเก็มีพากนิชชันนารีเดินทางมาและในระหว่าง ศ.ศ. 1814-1838 โภคพาก Anglicans Wesleyans และ Catholics ก็ໄก์พากันเดินทางมา และมาตั้งมั่นที่ญี่ปุ่นนิวซีแลนด์ ญี่ปุ่นสำหรับญี่ปุ่นทางศาสนาทั้งกล่าวໄก์แก่ Samuel Marsden, Henry Williams, Octavius Hadfield และบิชอปแคนดูลิกชาฝรั่งเศสชื่อ Jean Baptiste-Francois Pompallier การเผยแพร่ศาสนาในระยะแรกไม่ค่อยได้ผลนัก แท้ที่เดิมท่อนกลางของคริสต์ศาสนารามที่ 19 ชาวเมารี ส่วนใหญ่พากันพยายามเลื่อมใสศรัทธานับถือศาสนาคริสต์กันอย่างหนีบแน่นก้ายเหยุบคล้ายประการคุยกัน

ญี่ปุ่นพากนิวซีแลนด์เหล่านี้ไม่ยอมอย่างลึกซึ้งที่วิธีชีวิตรของพากเมารี กล่าวคือการนำไวรัสและส่งครรภ์กันสู่คนท่าให้พากเมารี ลุกหายลงเป็นอันมากจนออกจากนั้น ค่านิยมแบบใหม่ ตลอดจนความเชื่อถือใหม่ ๆ ໄก์ทำให้โครงสร้างของเมารีนิอักษะที่แทรกตั้งกันออกไป กล่าวคือ ศาสนาคริสต์ ໄก์ทำให้บลลงไช และขอทานที่ใช้สร้างสรรค์ความสามัคคีในสังคมนั้นท่องเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนก้านเหลาชูใจปราภรภูวิพาก

เมาร์กูกรอบง่า โดยระบบเศรษฐกิจของนายชน เนื่องจากพอก็ค่าไถ่ของล็อใจให้มาให้ พากเนาร์ เช่นความต้องการป้อ ส่วนมิชันนารีไก่นวิชีทางเศรษฐกิจมาให้ได้แก่การนำอา เทคนิคทางเกษตรกรรมมาให้ ทำให้มีผลการทำที่นาที่ดี ฐานทางวัสดุของการค้าซึ่วิถีของพาก เนาร์ การพากเนาร์ได้รับอิทธิพลทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจจึงทำให้พากเนาร์มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปูนการค้าร่วมชีวิตให้เข้ากับในสภาพทางเหนือ แต่ที่มาสำคัญทั้งประเทศแท้ยังไม่ถึงกับ สมบูรณ์แบบ

ในตอนปลาย ศ.ศ.1830 เพชฯ นิวชีแลนด์ได้ก่อต่อเรื่องโนงกับญี่ปุ่นโดยผ่าน ทางอสเตรเลีย ผู้ทั้งสองฝ่ายมีจำนวนเป็นร้อย ๆ และมันใจว่าจะต้องมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โครงการ สร้างอาณาจักรกำลังดำเนินการอยู่ในจักรวรรดิอังกฤษและชาวอสเตรเลียก็กำลังซื้อหินจาก พากเนาร์ สถานการณ์ทั่วไป เหล่านี้ช่วยเป็นเครื่องกำหนดนโนบายของอังกฤษเป็นอย่างดี

11.4 การผนวกคืนแคนและการขยายการทั่วราชอาณาจักร

ใน ศ.ศ.1838 รัฐบาลอังกฤษตัดสินใจทำการผนวกคืนแคนเป็นบางส่วนให้แท้งคั่ง ให้ William Hobson แห่งราชนาวีอังกฤษดำรงตำแหน่งเป็น Lieutenant Governor และคงศูลเพื่อติดต่อกันทั่วหน้าเฝ้าเนาร์ในเดือนกรกฎาคม ศ.ศ.1839 ภายหลังที่มาเข้าก็ได้ดำรงตำแหน่งเป็นข้าหลวงใหญ่ใน ศ.ศ.1841 Hobson ได้เข้ายึด ครองคืนแคนทั้งประเทศ สำหรับการผนวกคืนแคนเกราะเนื้อทั้งนัก โภมาจากสิทธิ์ของการยกคืนแคน ให้จากทั่วหน้าเฝ้าเนาร์ ส่วนเกราะใต้นี้ก็โภมาด้วยการสำรวจนั้นทั้งหมด เกือบมิถุนายน ศ.ศ.1839 จนถึงเดือนพฤษภาคม ศ.ศ.1841 นิวชีแลนด์เป็นส่วนหนึ่งของ New South Wales โดยอยู่ห้อง睡眠หมาย

ก่อนที่จะมีการประกาศผนวกนิวชีแลนด์ Hobson ได้ทำการปรึกษาหารือกับ ทั่วหน้าเฝ้าทางเหนือซึ่งส่งผลออกมานะเป็นสนธิสัญญา Waitangi ซึ่งกระทำกันในเดือน

กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1840 สาระสำคัญของสนธิสัญญาภักดีล่ามมีดังนี้ พวกเมาร์ยินยอมให้พระราชี ผู้อังกฤษมีอำนาจซึ่งเป็นไทยเหนือพวกเมาร์โดยอังกฤษต้องตอบแทนพวกเมาร์ ด้วยการให้ความคุ้มครองและรับประกันความเป็นเจ้าของที่ดินของพวกเชา นอกจากนั้นพวกเมาร์ยังยินยอมท่องขายที่ดินให้กับพระราชนิยมอังกฤษอีกด้วย ที่ Hobson ทำสัญญา เช่นนี้เพื่อถือโอกาสสืบสานรากเรื่องเกี่ยวกับการขายที่ดินที่ปฏิญญาตันในอดีตที่มีการขายมีให้เอกสาร แห่งนี้เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่า การค้าขายจะถูกดำเนินไปอย่างยุติธรรม ยอมเห็นได้ว่าสนธิสัญญานี้มีดังกล่าว เป็นภาระทางศีลธรรมของรัฐบาลอังกฤษที่จะต้องเป็นผู้คุ้มครองพวกเมาร์

อันที่จริงแล้ว ก่อนที่จะประกาศ演นาคนิแคนใน ค.ศ. 1838 อังกฤษได้กำหนดการตั้งอาณาจักรในปั๊บงแล้ว กล่าวคือ สมาคมนิวซีแลนด์ (New Zealand Association) ซึ่งก่อตั้งขึ้นในค.ศ. 1837 เพื่อจัดตั้งอาณาจักร โดยมีหลักเกณฑ์ที่ทางไวโอลีย Edward Gibbon Wakefield สมาคมคังกล่าวโถส่งเรือสำรวจชื่อ Tory มาใน ค.ศ. 1839 ผู้แทนของสมาคมได้รับมอบหมายให้มาซื้อที่ดินในห้องสองเกาะทรงบริเวณรอบช่องแคบคุก สมาคมคังกล่าวโถได้ทำการอ้างบัตรเร่่มแรก แห่งนี้ เพราะว่าผู้ถือห้องสมากมีความวิตกอยู่ว่า รัฐบาลอังกฤษกำลังจะพยายามแคนอยู่ เมื่อกัน และจะนำมายังการผูกขาดการขายที่ดินของพระราชนี้และจะส่งผลให้ราคาที่ดินสูง ฉะนั้นการซื้อขายที่ดินจึงกระทำกันอย่างรวดเร็ว ก่อนที่ Hobson จะทำให้การซื้อขายที่ดินของเอกสารเหล่านั้นถูกคลง มีการใช้ความพยายามเล็กน้อยในการค้นหาเจ้าของที่ดินที่เป็นชาวเมาร์เท่าไร แต่ที่เป็นเรื่อง บุ่งยากอยู่ เมื่อกัน เพราะการเป็นเจ้าของที่ดินนั้นเป็นแบบร่วมกัน นอกจากนั้นการเป็นกรรมสิทธิ์ในลังหาติมหรพันนิกบังถูกรบกวนโดยสังคրามที่ใช้เป็นควบคิดา เมื่อตอนที่การรัฐ สมาคมนี้ร่วมมือกับการโฆษณาชวนเชื่อที่เต็มไปด้วยเลือกและความโหกเหี้ยม ก็ได้เข้าอ้างสิทธิ์ในคันแคน New Plymouth Wanganui และ Wellington ในเกาะเหนือ และ Nelson ในเกาะใต้ ซึ่งทั้งคันเมื่อปี 1840 เศษ ๆ ภายหลังจากนั้นสมาคมอื่น ๆ ก็ได้เข้าเลียนแบบนั้น คือส่งคนเข้าไปตั้งกรรากในคันแคนเกาะใต้ต่อที่ Otago ใน ค.ศ. 1848 และที่

Canterbury ใน ค.ศ.1850 โดยผ่านทางพระราชินีอังกฤษ ในขณะเดียวกัน Hobson ก็ได้พยายามทำการซองรัฐบาลจาก Bay of Island และทั้ง Auckland ขึ้น แทนใน ค.ศ.1841

ในที่นี้ 1840 เพช.ฯ การตั้งกรากของชาวบุรุปและการมีรัฐบาลให้เริ่มทำให้ พากเมาริพากันก็ใจ และมีภูมิริยาทร์โถ่ กล่าวคือในบริเวณซองแคนดักมีหัวหน้าเผ่าเมาริที่นำ เกรงขามคนหนึ่งชื่อ Te Rauparaha ให้ทำตัวเป็นอุปสรรคในการตั้งกรากของชาวบุรุป และ ณ บริเวณใกล้ๆ กับ Bay of Islands เกิดสังหารมีใหญ่ขึ้น และ Kororareka ก็ถูกปล้นสกนช์แล้วช้ำเล่า ทั้ง Hobson และผู้ที่มาปกครองที่นี่ คือ Robert Fitzroy ก็ไม่สามารถจะแก้ไขสถานการณ์ให้ จนกระทั่ง George ภายหลังเป็น Sir George) Grey ซึ่งมากำรงทำแท่นเป็นข้าหลวงใหญ่ใน ค.ศ.1845 เป็นผู้ที่หึงกำลังเงินและกำลังทหาร ตลอดจนความตั้งใจจริง ในที่สุดเขาก็ได้รับ ชัยชนะและได้ทำความสงบสุขเป็นเวลานานคืออันตั้งแต่ ค.ศ.1847 จนถึง ค.ศ.1860 ฝ่าย เมาริ ซึ่งมี Hone Heke ซึ่งเป็นผู้นำในทางเหนืออุตุกิจที่พยายามไปอย่างลับซ่อนใน ปี 1846 ส่วนกบฏที่ห่อท้านในเขตตอนใต้ถูกสกัดกั้นไว้หมด

การท่อสู่กันระหว่างชาวบิชาวกับชาวพื้นเมืองคังกล้วนทำให้สภาวะทางเศรษฐกิจ เศรษฐกิจไปด้วย ในตอนกลางปี 1840 เพช.ฯ เศรษฐกิจที่กำลังเริ่มต้นก็ตกค่ำลงไป จน กระทั่งถึงสมัยของการคืนทองในอสเตรเลียเมื่อราว ค.ศ.1850 เพช.ฯ นับแต่นั้นมา ออสเตรเลียได้เป็นตลาดสำหรับเครื่องบรรณาภรณ์ทางการและพากเมาริในนิวซีแลนด์ นอกจากนั้นในตอนปลายของปี 1840 เพช.ฯ การทำสังคมระหว่างชาวบิชาวกับชาวพื้นเมือง และความยุ่งยากทางเศรษฐกิจทำให้เกิดความไม่สงบทางการเมืองอีกด้วย กล่าวคือ ในเขต ทั้งกรากใหญ่ๆ ยกเว้นเขต Auckland ให้เริ่มรัฐบาล เจียกร้องรัฐบาลปกครอง ตนเองแทนที่จะอยู่ภายใต้การปกครองและอำนาจส่วนตัวของ Grey อีกต่อไป Grey ในขณะที่ปฏิเสธไม่ได้ให้ช่วยร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญของนิวซีแลนด์ (1852) ซึ่งมีเนื้หาสาระที่จะ

สมองท่อความค้อนการของผู้ทรงกรากทุกประการ เขาไม่ได้ทำตัวเป็นอุปสรรคต่อการมีรัฐบาล
ปกครองตนเอง เพียงแต่เขาถ่วงเวลาเอาไว้จนกระทั่งเข้าได้จัดการกับม็อบชาวพื้นเมืองและ
โนยาบายที่คืนให้เรียบร้อยเสียก่อน กล่าวคือเข้าห้องการก่อเรื่องมาแล้วให้เป็นอังกฤษเสีย และ
ยังห้องการเสนอโนยาบายที่คืนในอันที่จะช่วยคุ้มครองชาวนาเล็ก ๆ ที่หันกับชาวนารายใหญ่ ๆ
เขารู้ดีว่า เขายังไห้เป้าหมายกังกลานต์สำเร็จอย่างไปก่อนที่ชาจะจากนิวซีแลนด์ไป
ในตอนปลาย ก.ศ. 1853

รัฐบาลที่รับผิดชอบ (Responsible Government)

เมื่อมีการนำพระราชบัญญัติรัฐธรรมูญมาประกาศใช้ นิวซีแลนด์ก็แบ่งออกเป็น 6
มณฑลค้ายกันคือ Auckland, New Plymouth (Taranaki), Wellington, Nelson, Centerbruy
และ Otago ในแต่ละมณฑลก็มีผู้แทนหนึ่งคนและมีสภา มณฑลหนึ่งสภา รัฐบาลกลางประจำบ
ค้ายาหหลวง 1 คน มีสภาสูง (legislative council) ซึ่งแต่งตั้งโดยพระราชนิ้งกฤษ
และสภาล่างเลือกตั้งมาจากผู้มีสิทธิออกเสียง เลือกตั้งที่มีทรัพย์สินน้อยมีภาระ 5 ปี การประชุม
ใหญ่ยังไม่ได้เริ่มนั่นจนกระทั่ง ก.ศ. 1854 และแล้วก็เกิดการระบาดวิวาหันผู้รักษาการ
ทำแท่นข้าหลวงชื่อ Colonel Robert Henry Wynyard (ซึ่งเข้ายังไม่หมดภาระ
จนกระทั่ง ไครรัฐบาลรับผิดชอบทันเมื่อ โกลล์มูร์แบบเสียก่อน) เรื่องที่ว่าหลังคือ ข้าหลวงสามารถด
คำเนินกิจกรรมภายในประเทศให้ค้ายค่าแนะนำของรัฐมนตรีเท่านั้น ซึ่งรัฐมนตรีเหล่านี้ก็องไครับ
ความไว้วางใจจากสภาที่ไครับการเลือกตั้งมา Henry Sewell และ James
Fitzgerald แห่ง Canterbury ไคร น้ำผึ้งแทนเข้าไปสู่ความยุ่งยากกังกล่าว
โดยคัคค้าน E.G. Wakefield ผู้ซึ่งในครั้งแรกเป็นคนแรกที่เคลื่อนไหวในเรื่องการมี
รัฐบาลรับผิดชอบ และภายหลังก็คัดค้านอย่างลับ ๆ ขณะที่กำรทำแท่นเป็นพิรกษาพิเศษแก่
ผู้รักษาการในทำแท่นข้าหลวง อย่างไรก็ตาม กระหว่างอาณา尼่กมไก่มอบรัฐบาลรับผิดชอบตนเอง
เมื่อ ก.ศ. 1856 ข้าหลวงคนที่มาคือ Thomas Gore Browne ผู้ซึ่งสูงตนกิจการ
เกี่ยวกับพวกเมาร์ไว้ให้แก่ทำแท่นข้าหลวงแท้เพียงผู้เดียว

ก้ายเพิ่มประไยช์หลายประการ จึงทำให้ในระหว่างปี 1850 เศษ นิวซีแลนด์จึงถูกปกครองโดยสถาบันของมนต์คลื่นไม่ใช่ถูกปกครองโดยรัฐบาลกลาง ผู้มีอำนาจทั้งหมด (ห้า 9 คนเมื่อตอนยกเลิกใน ค.ศ. 1876) ให้สร้างความ gereform ที่อนุท่องถูงไว้ต่อต้านชาว夷 โภยทรง อันเนื่องมาจากนโยบายการปกครองที่คืนของเข้า และการควบคุมการอพยพเข้า ตลอดจนการควบคุมงานโยธา ทาง ๆ กรมพื้นเมือง (native department) ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมโดย ทรงของ ข้าหลวงไช้สูต์ที่คืนจากพวกเมารี รัฐบาลของจักรการให้มีการหั้งกรากในบริเวณนั้น วางแผน ระเบียบเกี่ยวกับการอพยพทั้งถนนและสร้างสะพาน

แหล่งผลกระทบที่สำคัญ รายได้ที่ได้จากการขายที่คืนสำหรับมนต์คลื่น

Canterbury และ Otago ซึ่งมีพวกเมารีอาศัยอยู่ เป็นจำนวนน้อยขายที่คืนให้สักครา ก็มีส่วนชี้ ให้เห็นในการระบุบ้าน การคุ้มครอง การอพยพและการศึกษา ส่วนในมนต์คลื่น ๆ ทั้งอันโโซและไม่เหลือวนลาก และประสบผลลัพธ์ที่น้อยมาก ในเดือนเมษายน พวกเมารีเป็นจำนวนมากยังคงแฝ່นอยู่กับที่คืนอันเป็นที่ประданา อย่างไรก็ตามที่คืนส่วนใหญ่ที่จะ ใช้เป็นที่ หั้งกรากกู๊ดครอง ให้เมื่อตอนปลาย ค.ศ. 1850 เศษ ๆ ผู้ที่ได้ยึดครองส่วนใหญ่ เป็นผู้แหงหากำไร และมีบางส่วนที่มีวิลล่าใจดีอยู่ ดังกระนั้นก็ตาม เกาะแห่งนี้ส่วนใหญ่ ยังคงไม่เจริญอย่างไม่มีเด่น จนกระทั่ง ค.ศ. 1870 เศษ ๆ จะเห็นได้ว่า รัฐบาลของประเทศ อาจจนมาก แท่กุ๊สราครให้ ๆ ท่อการหั้งกรากกู๊ดออกไป นั่นคือ ขาดอันขาดของ เผ่าทั่ง ๆ ซึ่งหมายถึงการทำสิ่งศรัมในรอบ 10 ปีระหว่างเชื้อชาติ

การ发生ความขัดแย้งเชื้อชาติ (Racial Conflict)

ในปี 1850 เศษ ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างชาวบิชาและชาวพื้นเมือง ได้ส่อลง บู๊หั้งกรากมีจำนวนมากขึ้น และความต้องการที่คืน โดยเฉพาะที่คืนที่มีอยู่อุดมสมบูรณ์ เพิ่มมาก ขึ้นกว่า พากเมารีหลายราย มีความหวาดกลัวดินอนาคตของพวกคนจีนไม่เต็มใจที่จะขายที่คืน จึงก่อไป ในมนต์คลื่น Taranaki ซึ่งเป็นที่ทำการขายที่คืนกันอย่างญูแรง หั้งผู้หั้งกราก

และพากเนารีที่เดินใจจะขายที่ดินให้กูอุคค์ค้านโดย Wiremu Kingi ซึ่งเป็นหัวหน้าแห่ง Te Atiawa ใน Waikato ณ ที่นั่นที่คินคิ ๆ อันเป็นที่ประดานาของผู้ตั้งกรุงราชและผู้เก็งกำไร หัวหน้าใหญ่ชื่อ Te Whero Whero ซึ่งได้รับเลือกให้เป็น "ราชา" (King) ในปี 1858 โดยแบ่ง Waikato และ Maniogoto และปกครองในฐานะเป็น King Potatau I ความเคลื่อนไหวในเรื่องสถาบันธัชริย์ และความไม่สงบใน Taranaki ซึ่งมีผู้นำชื่อ Wiremu Kingi (ความเคลื่อนไหวหั้งสองมีลักษณะที่แตกต่างกันแม้ว่าจะเกี่ยวของกัน) ได้เป็นอุปสรรคต่อการขายที่ดินที่จะดำเนินต่อไป

นโยบายของรัฐบาลโภ ก็ไม่สามารถที่จะทำให้ความขัดแย้งทั้งกล่าวบรรเทาลงได้ Gore Browne ได้รับคำแนะนำในเรื่องนโยบายต่อชาวพื้นเมือง โดยหัวหน้ากรมการดูดที่ดินพื้นเมือง (Native Land Purchase department) คือ Donald McLean ผู้ซึ่งรับผิดชอบดูดความต้องการของผู้ตั้งกรุงราช ก็ได้สร้างความมีคันให้กับผู้ขายที่ดิน (เนารี) มากขึ้น ลิงที่ Grey เคยระมัดระวังและลิงที่เขาเคยยอมรับว่าหัวหน้าผู้มีลิทธิ์ยังการขายที่ดินที่สนอโดยลูกผู้ชายของเขากันนั้น ถูกละเลยเสียแล้ว McLean ทำตัวไม่น่าไว้วางใจมากขึ้น ยิ่งกว่านั้น Christopher Richmond เป็นสมาชิกคนหนึ่งของรัฐบาลเป็นผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของผู้ชายชาวพื้นเมือง และก็ยังเป็นตัวแทนของ Taranaki ก็ยังรับผิดชอบอย่างพร้อมมุลต่อความต้องการของผู้ตั้งกรุงราชเพื่อบ้านของเขารือก็วย คณารัฐบาลกลางโดยทฤษฎีแล้ว ไม่มีอะไรเกี่ยวกับนโยบายต่อชาวพื้นเมือง ทั้ง ๆ ที่มีคำมั่นสัญญาว่าจะให้ความคุ้มครองชาวเนารีทามสันติสุข Waitangi ก็ตาม ก็ไม่สามารถจะละเลยมิได้ที่หนักใจให้กับอนาคตของอาณาจักรได้ ใน ค.ศ.1859 ผู้แทนของพระราชินีก็ได้ทำให้เกิดสังหารีกลางเมืองชน

Gore Browne รับข้อเสนอการขายที่ดินจาก Taranaki ซึ่งเป็นหัวหน้าผู้ชายคับรองลงมา และพิจฉายที่ต่อคำคัดค้านของหัวหน้าใหญ่ชื่อ Wiremu Kingi กันนั้น ทันปี 1860 มีการส่งกองทหารเข้าไปขับไล่ Kingi ออกจากที่ดินที่ยังมีผู้หา

คือที่ Waitara การสู้รบมีเป็นเวลา 10 ปีก็ได้เริ่มขึ้น ในปี 1861 Grey ถูกส่งตัวกลับมาทำร่างท่าแห่งเป็นข้าหลวงอีกเป็นวาระที่ 2 ความมีความหวังว่า Grey จะเป็นผู้นำสันดิษฐ์มาสู่คืนแคนแห่งนี้อีก อันที่จริงแล้ว เขากลับเป็นคนทำให้ความชักด้วยความรุนแรงยิ่งขึ้น Grey มีความหวาดกลัวว่า Aukland จะถูกยกความโภคพรากจากชาวเมารี เขายังใช้มาตรการป้องกันที่แสดงออกถึงการก้าวร้าว คั้นน้ำ การสูบน้ำแม่น้ำจาก Taranaki ไปจนถึง Waikato คั้นน้ำกองทัพรของจักรพรรดิ กองทหารของอาณาจักร และพันธมิตร เมารี (เมารีไม่ทูกเน่าที่ร่วมกับชนวนการชาตินิยมเมารี) ห้องทำงานหนัก พากเมารีเข้ามายังไกด้วยรากเรือ แท้ในตอนกลางปี 1860 เพช.ฯ การท้อต้านของพากเมารีก็ถ่องล้มสุดคล่อง อย่างไร ก็ตามเน่าของกษัตริย์ไม่ได้ถูกทำลายและยังเปิดโอกาสให้พากเมารีก่อสร้างศรีษะความหวาดหวั่นให้กับอาณาจักรเมารีหลับปี

ในตอนปลาย ค.ศ. 1860 เพช.ฯ การสู้รบที่เป็นอีกลักษณะหนึ่ง กล่าวคือเรื่องศาสนาดื้อเป็นสาเหตุที่รุนแรงที่พากเมารีท้อต้าน "Pai marire" เป็นลักษณะเชื่อถือที่ผูกันระหว่างความเชื่อของศาสนาคริสต์ที่ยันและความเชื่อพื้นเมือง เป็นความเชื่อที่ก่อนชั่งวิคตอร์และกระหายเลือด ซึ่งเป็นลักษณะเชื่อประการแรกที่พากเมารี ซึ่งปฏิเสธศาสนาของบุญคริสต์และมิชชันนารี ได้รับความเชื่อของตนบสมเด็จกับศาสนาคริสต์ ในตอนปลายของปีที่ 10 Te Kooti ได้ทำการท้อต้านในบริเวณชายฝั่งตะวันออก เขาเป็นผู้ก่อตั้งลักษณะเชื่ออีกประเทวนิยม เข่นเดียวกับที่เป็นผู้ก่อตั้งกองใจชั้น การปรับตัวเข้ากับศาสนาคริสต์ที่ยัน จึงออกมารูปเป็นลักษณะเชื่อดื้อใหม่ที่เรียกว่า "Ringatu" ปรากฏมีผู้นับถือเป็นจำนวนพัน ๆ เมื่อตอนกลางคริสต์ศตวรรษที่ 20 Te Kooti ไม่เคยถูกทำให้พ่ายแพ้ แท้ในตอนปี 1870 เพช.ฯ เขาถูกทำให้ถูกด้วยเชื้อไวรัสในคืนแคนของกษัตริย์ ซึ่งเป็นตอนกลางของ gerade ณ ที่นั่นเขาได้ถูกเวลาทั้งหมดให้กับการเป็นผู้นำทางศาสนา

ความสงบสันติสุขที่แสนยากลำบาก ก็ได้ทั้งมั่นอยู่ในอาณาจักรเมื่อ พ.ศ.1870 คนที่ได้รับยกเว้นไม่ค่อยมากนัก แต่คนตายเป็นจำนวนมากเนื่องพากชาวนี้เองเจ้านาพ้าทันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องที่ท่องที่ที่กษัตริย์เมารียังคงมีอำนาจอยู่ ความปราศยึดทำให้พากชาวนี้เป็นห้องดอยของการลักชักของผู้ทั้งชาว夷 ความไม่พอใจรุนแรงยิ่งขึ้นอันเนื่องมาจากการนโยบายการริบบินที่คืนของผู้คน ซึ่งเป็นนโยบายที่ไม่สมควรไม่เหมาะสมกับลักษณะธรรมชาติของน้ำและยิ่งแย่หนักในบางแห่ง ทั้งนี้โดยไม่แยก ผู้ที่ทำความผิดและผู้ที่เป็นผู้ริบบินที่สูง อนาคตของเมารีถูกนิคมน์ ในปี 1862 Native Land Act ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับการซื้อขายที่ดินส่วนบุคคลระหว่างผู้ทั้งชาว夷และพวคเมารีได้รับการประกาศใช้เป็นกฎหมายและในอีก 40 ปีต่อมาพวคเมารีถูกสูญเสียที่ดินที่ดิน ๗ ของคนเกือบหมดเป็นเวลาอีกหลายปีถ้านไปก่อนที่จำนวนชาวเมารีจะเพิ่มขึ้น คุณธรรมและความไว้วางใจจะพื้นฟื้นมาใหม่ในประทุมทั้งหมด

11.7 การพัฒนาอาณาจักร (Development of the Colony)

มณฑลนี้ๆ ทั่งก็พยายามที่จะพัฒนาทางเศรษฐกิจให้เท่าเทียมกับ Canterbury และ Otago แต่แล้วก็คงพบกับความล้มเหลว (มีกรอบนึงเกิดล้มละลายขึ้น) ทั้งนี้ เพราะได้รับเงินเป็นจำนวนมากและไม่ไตร่ตรองให้รอบคอบและจ่ายเงินเพื่อการพัฒนาอย่างสูงอย่างมาก ไม่นาน เนื่อง เพื่อรักษาชื่อเสียงของอาณาจักรไว้ใน ก.ศ. 1867 รัฐบาลกลางจึงประกาศห้ามไม่ให้มณฑลทั่ง ๆ ถูกยืมเงินจากคืนแคบไปหนาแน่น ในขณะเดียวกัน สาขาวิชาเศรษฐกิจที่สถาปัตย์ในเชกส์วัน ใหญ่ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้ ที่ซึ่งทองคำจำนวนมากได้ถูกขุดขึ้นแล้ว ทางภาครัฐจึงจัดตั้งสาขาวิชาแรงงานและธุรกิจที่จะส่งเสริมเศรษฐกิจ ในขณะนี้อย่างมาก เมื่อสิ่งที่รัฐบาลต้องการ ก็เป็นโอกาสที่จะพัฒนาทางเศรษฐกิจให้อีกด้วยไป ขณะนั้นเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ว่า มีรัฐบาลกลางแห่งเดียวเท่านั้นที่จะเป็นผู้พัฒนาเศรษฐกิจของอาณาจักรให้อีกครั้งหนึ่ง

ใน ก.ศ. 1870 Julius Vogel เจ้าพนักงานฝ่ายการคลังของอาณาจักรได้เสนอใบอนุญาตพัฒนา ผู้ซึ่งมีความมั่นใจว่า (ไม่ถูกหักห้าม) นิวซีแลนด์มีทรัพยากรมหาศาลที่จะอำนวยประโยชน์ให้ จึงมีความจำเป็นที่จะหักห้ามการนำเงินทุนและแรงงานมาช่วยท่าให้ทรัพยากรเหล่านี้เป็นประโยชน์ เช่นก็ให้จัดการหาเงินทุนจากโภชนาดเพื่องานใหญ่ โดยไม่เคยมีแบบอย่างมาก่อนและก็เพิ่มพูนแรงงานจากผู้อพยพที่ได้รับโครงการช่วยเหลือ

โครงการของ Vogel ไม่อาจจะบรรลุท่าให้ทุกอย่าง ความมั่นคงที่เกิดขึ้นในตอนกลางปี 1870 เพชรฯ นั้น สืบเนื่องมาจาก การลงทุนจำนวนมาก มากกว่าที่จะสืบเนื่องมาจากการเจริญเติบโตในการผลิต แต่ในรอบสิบปีนั้น อาณาจักรมีประชากรเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า (ประมาณ 500,000 คน) และมีการบริเวณระบบการคมนาคมทั่วภัยในและระหว่างเมืองต่อกัน ก่อรากศึกษา ศึกษา นักสร้างสะพาน นักสำรวจธรรมชาติ และนักสำรวจชายแดนเหล่านั้น และในขณะเดียวกัน การบริการส่งสินค้าออกโภชนาด ได้รับการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นกว่าเดิม ไม่ใช่แค่การเพิ่มโอกาสของการลงทุน แต่เป็นเหตุให้เกิดความต้องที่คุณและอัตราดอกเบี้ยลดลงต่อไป จนเป็นที่ประทับใจพัฒนา คุณเป็นหนึ่งในสิ่งที่เป็นลักษณะสำคัญ

และหลายครั้งที่ต้องการที่คืนพากัน เกิดความขัดสนในเรื่องเงินอย่างสัมหังกันที่เชีย ในปี 1880 เศษ ๆ ผลิตภัณฑ์เกษตร (โดยเฉพาะข้าวและข้าวสาลี) ตกค่าลงในต่างประเทศ ทองคำ เริ่มหายากขึ้น บัญชาสำคัญของรัฐบาลตอนใต้ก็ต้องเรื่องเงิน และมีคนจำนวนมากเป็นจำนวนมาก เรื่องผู้อพยพมีการปลดปล่อยไทยสารทั้งหมดท่าเรือ ฯ ที่ซึ่งไม่มีการว่าจ้าง ซึ่งล้วนเหล่านี้ได้ขยายตัวมากขึ้นใน ค.ศ.1870 เศษ ๆ เกิดภาวะตกค่าขึ้น จนกระทั่งถึงปี 1895

Vogel ได้ยกเดิกการมีรัฐบาลประจำจัมมาลดเสียใน ค.ศ.1876 เพราะรัฐบาลเหล่านี้ได้ทำค้าเป็นศักดิ์กัน Vogel โดยไม่อนุญาตให้ทำงานโดยชาติ ทั้งนั้นรวมถึงชาวไอลอน และชาวราชดาฟินที่คินของตน และความการบีกันป่าตามโครงการอนุรักษ์ป่า อันที่จริงรัฐบาลมีผลเหล่านี้น่าจะพัฒนาไปแล้วตั้งแต่ปี 1870 เศษ ๆ ซึ่งเป็นระยะที่รัฐบาลถูกกล่าวหาว่าไม่ได้รับการสนับสนุนโดยการพัฒนาอาณาจักร จริงอยู่รัฐบาลของแท้จะมีผลตั้งขึ้นเพื่อจัดการปกครองในเขตห้องที่ของตน แต่เมื่อรัฐบาลถูกกล่าวหาว่าดำเนินการที่คั่งกล่าว รัฐบาลประจำจัมมาลดก็ถูกกล่าวหาว่ามีความมุ่งหมายเดิมไป ฉะนั้น การยกเดิกรัฐบาลของมีผลต่อ ฯ จึงไม่ได้สร้างความเจ็บปวดให้กับผู้ใด แต่ทำให้เกิดการประมาทต่อความภาคภูมิใจของห้องดินมากกว่าจะเป็นการประมาทต่อความมั่งคั่ง ของห้องดินเมืองมารู Otago เท่านั้น ที่ห้องดินการบูรณะอย่างเข้มแข็ง หลังจากนั้นผลประโยชน์ของมีผลตั้งขึ้นอยู่กับแผนที่นำการพัฒนาด้านในส่วนกลาง (general assembly) เป็นเวลานาน ซึ่งก็ได้ผลอย่างมากทั้งนี้ เพราะชาติรัฐบาลมีผลนั้นเอง

รัฐบาลในปี 1880 เศษ เมื่อจะมีผู้นำของรัฐบาลที่เป็นคนมีความสามารถและมีจินตนาการ เช่น Sir Robert Stout และ Sir Harry Atkinson ก็ตาม ก็ไม่สามารถจะจัดการแก้ไขปัญหาความทุกทางเศรษฐกิจได้ แต่เวลาเท่านั้นที่ช่วยแก้ไขได้ การใช้เงินกู้ยืม เพื่อพัฒนาการยังไม่ได้ยกเดิกจนกระทั่ง ค.ศ.1887 บัญชาพันธุ์ที่สำคัญก็ต้องหางงานให้กับกรรมกร การหั้งรกรากในคินแคนที่ใกล้กว่าเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อจะเป็นหนทางแห่งการแก้ไข ในปี 1880 เศษ ๆ และนำมาใช้ใน ค.ศ.1890 เศษ อาจา

บริเวณส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้ได้สถาปนากรรมการที่ดินรายใหญ่ ๆ พอกลุ่มชาติเจ้าของที่ดินเหล่านักบัณฑุกโภชน์ที่จากพากหัวบุนแรก แม้ว่าอุตสาหกรรมเลี้ยงแกะจะไม่สามารถได้รับการก่อตั้งขึ้นภายใต้ระบบอันเก่า William Rolleston รัฐมนตรีว่าการที่ดิน (minister of lands) กำลงทำแท่นในระหว่าง ค.ศ.1882-1884 ได้ให้ขอเสนอวาระรัฐว่าด้วยเหลือประชาชนให้เป็นชาวนารายเด็ก ๆ และเป็นผู้เช่าของรัฐรายเด็ก ๆ John McKenzie และรัฐบาล Liberal ใช้วิธีเยียวยาถังกล้วนถูกความเข้มแข็งในปี 1890 เช่น ๆ แต่การทั่งกรากที่บริเวณใกล้กันฯ และการทำฟาร์มอย่างแข็งขันก็ไม่ประสบความสำเร็จจนกระทั่งชาวนารายเด็ก ๆ สามารถผลิตผลผลิตออกมาย่างทั่วประเทศไป และได้รากงานค้าย กล่าวคือ มีการเก็บอาหารแซ่บเงินไว และราคาของคลาสโภคภัณฑ์สูง ฉะนั้นจึงเป็นไปได้ที่ว่าใน ค.ศ.1880 เช่น ๆ มีวิธีแคนน์สามารถล่วงเสื่อมลินค์ที่แซ่บเงินไปยังอังกฤษ เช่นเดียวกัน และเนื่องด้วย ลิ้งค์เป็นลิ้งที่กระตุ้นให้มีการทำฟาร์มกันอย่างเข้มแข็งขึ้น

11.8 สัญชาติเสรีนิยม 1891-1912 (The Liberal Era 1891-1912)

รัฐบาลเสรีนิยมที่ เข้มแข็งซึ่งอยู่ภายใต้การนำของ John Ballance ซึ่งได้เข้ามาดำรงทำแท่นในปี 1891 ให้มีนโยบายเปลี่ยนแปลงหลายประการ มีการขยายที่ดินมากขึ้น (ที่ดินส่วนมากก็ซื้อมาจากพากเมือง) รัฐบาลนี้ได้ทำให้ชาวนาเป็นผู้เช่าของรัฐ เป็นการถาวร มีการจัดหาเงินซื้อสำหรับการซื้อที่ดิน และสำหรับการปรับปูนที่ดินของชนให้ดีขึ้น ฉะนั้นจึงทำให้อาษัยบริเวณการทำฟาร์มไก่และผลเนื้อสัตว์เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในบริเวณภาคเหนือ ราคากองโภคภัณฑ์ เช่น และชนแบบชั้นสูงประมาณ ค.ศ.1895 และยังคงเป็นค่าวัสดุที่ดีที่สุด เช่น เรือย ๆ จนกระทั่งถึง ค.ศ.1920

ใน ค.ศ.1880 เช่น ๆ มีการกฎบัญชาภักดีอย่างเคร่งเครียดในเรื่องเกี่ยวกับการประกันความเจ็บไข้ ความยากจนและความชราภาพ P.R.N. Old Age Pensions ปี 1898 ที่อิเมเนียทการชั้นแรกที่เป็นหลักในการให้สวัสดิการสังคม การใช้ประโยชน์ การทั้ง

กำแพงภาษี (Tariff protection) เพื่อเป็นการสนับสนุนการว่างงาน ของอุตสาหกรรมก็คุณนำใช้อ่ายังไม่ถือมีเดิมใจในพฤษภาคมปี ค.ศ.1880 เนื่องจาก การเบิกเมืองให้เห็น ถึงความก่อจลาจลในโรงงานอุตสาหกรรมในปี 1890 เพื่อ ทำให้พวกรัฐบาลจ่าท้อดูมีหลักเกณฑ์เพื่อให้ ความคุ้มครองแก่พวกราชการ

แทนโดยมาตุภูมิการอุตสาหกรรมประการแรกของรัฐบาล Liberal ซึ่ง เสนอโดย William Pember Reeves ซึ่งเป็นรัฐมนตรีกรมแรงงานทั้งหมดปี 1892-1896 คือการที่เข้าสนับสนุนการมีสหภาพการค้า ใน Industrial Conciliation and Arbitration ปี 1894 โภคฯ เอาไว้ที่การประนีประนอม ระบบการพิจารณาคดีโดยอนุญาโทคุกการแม้บังคับ มาใช้ ซึ่งล้วนมีความทึ่งใจที่จะสร้างความสงบสุขในวงการอุตสาหกรรม และเป็นการหมายหารากฐาน ให้กับสหภาพที่จะเป็นวิธีการ ให้ความคุ้มครองแก่สมาชิก ความเจริญเติบโตของสหภาพถูกส่งเสริม โดยขอเท็จจริงที่ว่า กรรมการสามารถใช้ระบบคังกล่าวันน์โดยต้องผ่านสหภาพเท่านั้น กฏหมายของ Reeves ซึ่งได้รับการแก้ไขและบางครั้งก็หยุดใช้เมื่อทางโภคฯ แต่ในแทนที่แล้วก็ยัง เป็นปีเมื่อของเขานั้นเอง กฏหมายนี้ไม่เคยถูกยกเลิกเลย กฏหมายฉบับนี้ช่วยทำให้พวกรัฐบาล มีกำลังใจที่จะต่อต้านการตัดเงินเดือน และมีกำลังใจที่จะบีบมังคบให้ชั้นเงินเดือน ถึงกระนั้นก็ตาม มันก็ยังไม่ได้มองถึงการตัดเงินเดือนและการไม่ว่าจ้าง เมื่อเกิดกรณีราคาน้ำมันต่ำในทั่วประเทศ ชนชั้นสูงและทำให้เกิดสภาวะตกต่ำในนิวซีแลนด์ แท็กที่ไม่มีผลกระทบที่สุนแรงนัก อย่างไรก็ตาม นายจ้าง และรัฐบาลก็ยังได้ใช้กฎหมายคังกล่าวะจับการนัดหยุดงาน เช่นการนัดหยุดงานของพวกราชการเมื่อ ที่ Waihi ใน ค.ศ.1912 และช่วยเสริมสร้างอำนาจให้กับเรื่องสำคัญในสหภาพ ซึ่ง สอดคล้องกับอัลตราเนียทูมายากกว่าที่จะทำลายอัลตราเนียทู งานมากประเวท เช่น การขนส่ง การจัดการเกี่ยวกับสิ่งของ ขบวนการทำเนื้อ และการทำเหมือง ได้เป็นสิ่งที่ฐานสหภาพให้มีความสามารถ ที่จะป้องกันให้มีการใช้วิธีการพิพาทโดยอนุญาโทคุกการ เช่นปฏิบัติการโดยตรง แท็กที่เราเป็น คนกุญแจอยู่ในระยะยาว ใจไม่ถอยประสมความสำเร็จ เพราะชาวนาและรัฐบาลมักจะปฏิบัติที่ ก้าวหน้าก่อนไป ไม่เมื่อเกิดกรณีพิพาทที่มีผลกระทบต่อความเคลื่อนไหวในเรื่องสิ่งของ

ในสมัยที่พากเสรียมปกครองคือตั้งแต่ ค.ศ.1891-1912 ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานเมืองไป แท้ก่อนนี้ การเมืองไม่ได้ถูกกำหนดโดยการแบ่งแยกของพรรคร ผลประโยชน์ของห้องถื่นเป็นตัวกำหนดอย่างติดต่อ ในการเมืองในสมัยของการพัฒนา ซึ่งอยู่ในระหว่างและภายหลังปี 1870 เช่น ๆ ผู้คนพาดันโถ้แยกถึงขอบข่ายและรายละเอียดของนโยบาย และได้เรียกร้องให้ก้าวหน้าเพื่อขอให้ห้องถื่นและชนชั้นกลางได้รับผลลัพธ์ส่วนที่เหมาะสม ภาวะเศรษฐกิจก่อทำให้การพัฒนาการทองสินสุคลง และผลประโยชน์ในการเมืองของห้องถื่นก็สิ้นสุดลงไปด้วย ในปี 1890 สมาชิกพรรคร Liberal เริ่มนบถูมติคนแตกแยกความสามัคคีกัน ตลอดระยะเวลา 20 ปีที่พรรคร Liberal ได้เป็นรัฐบาล ความสำเร็จของพรรคนในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายที่คืบและนโยบายกรรมกร และคุณสมบัติของความเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นของ Richard John Seddon ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีตั้งแต่ ค.ศ.1893 ถึงแก่นิจกรรมในปี 1906 ทำให้พรรคร Liberal เป็นพรรครีพับลิกันโดยใช้ระบบรัฐสภาและเป็นหินยันก้อนย่างกว้างขวาง

Seddon เป็นผู้แทนของบุคคลใหม่ ในปี 1893 นักการเมืองที่เปลี่ยนมาจากการพอก้าวในเขตชุมชน ไก่เนื้อความเห็นที่สำคัญอย่างรุนแรงกับนายกรัฐมนตรีคนก่อน ๆ แต่ความหมายความของชาติตัวช่วยให้เขารับความนิยมมากกว่าที่จะเป็นสิ่งชักดูดของชาติ ไม่มีใครทราบเลย ชาติที่เวลาให้ความสำเร็จในทางการเมืองและมีความเชี่ยวชาญในการที่จะใช้มาตรการที่นำไปสู่ความสำเร็จ เช่น วิธีการทางรัฐสภา การให้การอุคหบุน และการจัดองค์การพรรคร เมื่อตอนเข้าถึงแก่องนิจกรรม เขายังได้สร้างระบบ elective despotism ขึ้นทั่วประเทศ

11.9 นิวซีแลนด์ในคริสต์วรรษที่ 20

ผู้ลีบต่อจาก Seddon ที่มาราจากพรรคร ได้ยกับเขาร่วมมาจากพรรครือน ล้วนแต่มีลักษณะเป็นแบบเดียวกับชาติอื่น เป็นผู้ที่อุทิศชีวิตให้กับอาชีพในทางการเมือง ฉะนั้น การเมืองในระยะนี้จึงไม่ใช่การหน้าที่ของนักการเมืองสมควรเล่นอีกต่อไป รัฐบาลพรรคร

องในขณะที่พรรครัฐ Liberal เริ่มอ่อนแอกันเนื่องมาจากการผู้สนับสนุนในชนชั้นกลาง และพรรคนักบังอ่อนแอกลุ่มไปอีก เพราะฝ่ายซ้ายที่อยู่ในเมืองเริ่มออกห่างชั้นเป็นเหตุให้ค่อย ๆ แยกแยกเป็นพรรครัฐ Labour หรือพรรคร่วมงาน สมาชิกผู้อภิภัชทั้งฝ่ายซ้ายและฝ่ายขวาของพรรครัฐ Liberal ก็ตั้งไปอยู่กับพรรคนี้ในที่สุด พาก Liberal ก็ค่อย ๆ เลื่อนหายไป ระยะเวลาก่อนสองครั้งโลกครั้งที่ 1 เป็นสมัยที่ไร้ความสุข มีแต่ความกังวล ความยุ่งเรื่องกิจยังคงมีอยู่เป็นอันมาก แท้ที่มีบางประการที่เลื่อนโภรมลง พากชานวนาก็ถูกกระบวนการจากการอุกคามของระบบสังคมนิยมจากพวกหัวรุนแรงที่เป็นสมาชิกจำนวนน้อยในพรรครัฐ Liberal แท้ส่วนใหญ่จากการพิษของการปฏิวัติการโภรมครั้งในสหภาพบางแห่งเป็นสำคัญ การเปลี่ยนแปลงสังกัดล้วนเกิดจากความไม่พอใจของกรรมกรที่เรื่องอัตราขั้นเงินว่าจ้างที่ไม่สามารถพิจารณาค่าโดยอนุญาตให้ลูกจ้าง และเกิด

จากความไม่พอใจต่อความเจริญเติบโตของแนวคิดแบบที่กรรมการเข้าควบคุมอุตสาหกรรมของประเทศ (syndicalist) และแนวคิดสังคมนิยม ภายหลังปี 1906 เมื่อ Arbitration court ปฏิเสธที่จะเพิ่มค่าจ้างอีกต่อไป ความไม่พอใจที่ความขุนแรงซึ่งพมีการนัดหยุดงานในระหว่างปี 1912-1913 ซึ่งถือเป็นเหตุการณ์รายแรงที่สุดที่เกิดขึ้น ในสมัยของรัฐบาลชานา ชื่น มี Massey เป็นนายกรัฐมนตรี เขาได้ทำการระงับการนัดหยุดงานอย่างเข้มแข็ง อันที่จริงความเคลื่อนไหวในการนัดหยุดงานถูกกล่าวว่าเป็นเพียงการแสดงออกของ การปฏิวัติทางสังคมที่เบนบางเท่านั้น

11.9.1 สังคրามโลกครั้งที่ 1 และในระยะสังคրาม

นิวซีแลนด์ให้การสนับสนุนอังกฤษทั้งในสังคրามโลกครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ส่วนใหญ่ ก็โดยการส่งกำลังคนไปช่วยรับในท่าทางประทศ และผลอาหารและชาน้ำอุ่น ในสังครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้อุทกามมาใกล้ช้ายังผู้นิวซีแลนด์ แต่ในการรับครั้งแรกคือในระยะสังครามโลกครั้งที่ 1 นั้น ทางแบงค์พิกไม่เคยจะกระทำการใดๆ ท่าที่ไม่ดี

ชาวนิวซีแลนด์เข้าร่วมรบที่การรบ Dardanelles ที่ Gallipoli และที่มาร์กีไปร่วมรบในประทศปีร์เซส ในการยุทธหێลันชาวนิวซีแลนด์เริ่มเรียนรู้ว่าพวกเขามีลักษณะพิเศษไปจากชาวอังกฤษ กล่าวคือ ทหารราบทันกชุดสนามเพลาะ (infantry digger) ที่รับระหว่างปี 1914-1918 ได้แสดงสัญญาลักษณ์ที่ประทศควรชื่นชม คือ มีความกล้าหาญ มีความอดทน และเฉลียวฉลาด

จริงอยู่ในสังครามนิวซีแลนด์สูญเสียชายบาร์จไปเป็นจำนวนมาก ทำให้ขาดคนมากที่เดียวในอิกหน้ายังลับปีต่อมา แต่ภายในประทศนิวซีแลนด์ สังครามกลับนำความมั่งคั่ง ทางเศรษฐกิจมาให้ กล่าวคือ นิวซีแลนด์สามารถส่งสินค้าออกໄกมาก และได้รากคืออีกครั้ง แม้ว่ามีพากฝ่ายซ้ายที่ไม่เห็นด้วยกับการเข้าร่วมสังครามของนิวซีแลนด์ ก็ไม่สามารถจะทำให้เกิดความแตกแยกได้ Mass y ก็ยังคงดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี แท้ในระหว่าง

สังคրามเป็นรัฐบาลผสม (1915-19) Ward และพวก Liberals มีบทบาทมาก
พรรคร Reformation ยังคงอยู่ในตำแหน่งจนกระทั่งถึง ค.ศ.1928 โดยมี Joseph Gordon
Coates เป็นผู้นำภายหลังจากที่ Massey ซึ่งแก้ไขนิจกรรมใน ค.ศ.1925 พรรครักยัง
รอคอยจากสภาพเศรษฐกิจที่กำลังหดสั้งความครั้งแรก แค่พอถึงกลางปี 1920 เศษ พรรคร
ก็ลงแล้ว Ward และ Liberals ได้มาร่วมกันเป็นพรรคร่วมชื่อว่า United
Party ซึ่งครั้งนี้ชนะใน ค.ศ.1928 และพวกเข้ามา掌政 แห่งนี้กับสภากำแพงระหว่าง ค.ศ.1929-30 ภายหลังการมารุมของ Ward และ
(1930) และอยู่ในระยะที่ความต่อต้านไปถึงขีดสุด พรรคร Reformation และ United
Party ก็ได้รับเลือกตั้งเป็นรัฐบาลสมัย (1931) โดยมี George Forbes เป็น^๑
นายกรัฐมนตรี รัฐบาลสมัยนี้อยู่จนกระทั่งถึงการเลือกตั้งปี 1935 การเลือกตั้งครั้งนี้ทำให้
พรรคร่างงานมีเสียงข้างมากและทั้งเป็นรัฐบาลได้

การพัฒนาทางประการภัยหลังสังคրามมีความสำคัญมาก ในด้านทางประเทศ
Massey ได้ทรงหยาดเนื้อเรื่องประชุมสัมมนาพลงนามในสนธิสัญญาเวชาบาร์ นิวซีแลนด์
ได้เป็นสมาชิกของสันนิบาตชาติ ฉะนั้นนิวซีแลนด์เริ่มได้รับสถานภาพของรัฐที่เป็นอธิปไตย เมื่อว่า
Massey จะปฏิเสธความสำคัญในเรื่องนี้ ในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจการจัดการปกครองภายใน
ประเทศว่า พวก Liberal โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Seddon ได้นำนิวซีแลนด์เข้าไป
ในสหภาพรัฐอย่างไร ในการประชุมของอาณาจักรและจักรวรรดินั้นทั้งหมด ค.ศ.1887 เป็นที่ทราบ
นิวซีแลนด์ได้เดินรอยตาม แคนาดา และออสเตรเลียในการเสริมสิทธิในการออกเสียงใน
นโยบายทางประเทศบางเรื่อง Seddon ได้โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากสหภาพรัฐ
ไม่ต่ำกว่าเจ้าของครองหนู เกาะเบซิลิกาเพิ่มเติม ในขณะเดียวกันอังกฤษก็ปล่อยให้เยอรมันขยาย
อิทธิพลเพิ่มมากขึ้นใน Samoa การที่นิวซีแลนด์ออกกฎหมายเข้มงวดก่อให้เกิดความไม่สงบ
เอเชีย ซึ่งแทบทั้งอย่างมากกับนโยบายของอังกฤษ เช่น กรณี Western Samoa
ซึ่งนิวซีแลนด์ยึดครองมาจากเยอรมันใน ค.ศ.1914 และก็เป็นคืนแคนในอาทิตย์ ค.ศ.1920
ยังทำให้มองเห็นว่านิวซีแลนด์และอังกฤษมีนโยบายที่แตกต่างกันมาก

บรรดาผู้นำ派 Reform พอใจเพียงเล็กน้อยท่อหลักการของความมีอำนาจ
ในการจัดการปกครองภายใน ซึ่งในปี 1920 เดชฯ ฯ ลักษณะคังกล่าวก็ได้มีอิทธิพลพ่อความ
สัมพันธ์ระหว่างเครือขักรภาพและนิวชีแลนด์ นิวชีแลนด์เข้าร่วมประชุม ซึ่งการประชุมน่าไปถึง
พ.ร.บ. Westminter ใน ค.ศ. 1931 แต่ไม่ยอมรับ พ.ร.บ. คังกล่าว จนกระทั้ง
ถึง ค.ศ. 1947 แท้หลักการของอำนาจจากการจัดการปกครองภายในได้นำมาปฏิบัติมาเป็นเวลา
นานแล้ว

ผลงานที่ประสบความสำเร็จขึ้นสำคัญในการปกครองของ派 Reform
คือระบบหัวแทนคลาดส่องออก (system of export marketing agencies) ซึ่งทั้ง
ผู้ผลิตและรัฐบาลก็มีอำนาจร่วมกัน แท้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในอันที่จะคำนูนรายรับของชาวนา
ให้ในกรณีที่ราคาสินค้าตกลง ทั้งนี้ เพราะปกครองในระยะสั้น แท้หัวแทนนี้สามารถดูแลชาวนา
ของโครงการสร้างการคลาดที่เป็นแบบสื่อกรรมลิทธิ์ร่วมกัน (Collectivist) ซึ่งจะได้
ขยายต่อไป

ปรากฏการณ์ใหม่ของเหตุการณ์ในประเทศไทยการก้าวเดิน派 Reform แรงงาน
(Labour Party) พลรัฐแรงงานก่อตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1916 พอกลาง ค.ศ. 1920 เดชฯ ฯ
พระคุณก็มีอิทธิพลเหนือผู้มีลิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่เป็นชนชั้นกรรมกร แท้ที่ไม่ได้เสียงสนับสนุน
จากกรรมกรหั้งหมก ทั้งนี้ เพราะ派 Reform ได้สนับสนุนความต้องการผู้มีลิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขต
ชนบทเพียงเล็กน้อยเท่านั้น จนกระทั้งถึง ค.ศ. 1928 จึงมีผู้สนับสนุนมากทั้งนี้ เพราะ派 Reform
แรงงานได้เสนอระบบเงินเดือนเชื้อให้ย้ายถิ่น และ派 Liberal (หัวหน้าขันมา
ใหม่คือพาก United) ได้เสนอสิ่งที่คิดถูกใจ ซึ่งไม่หยุดพัฒนาด้านแนะสังคมนิยมที่รุนแรง
ซึ่งเป็นนโยบายของ派 Reform แรงงาน สิ่งที่เสนอคือ เสนอวิธีการภูมิเมืองแบบที่เคยใช้มาก่อน
อันที่จริงแล้ว派 Reform แรงงานได้เห็นโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง จึงเป็นเหตุ
ให้派 Reform แรงงานนำลัทธิสังคมนิยมมาใช้ในเรื่องต่าง ๆ คันธีคือ เรื่องความอยู่คิดกินและ
เรื่องเงินเชื้อ การที่派 Reform และ派 United ร่วมกันเป็นรัฐบาลสม

ใน ค.ศ.1931 นั้น ทำให้พระครองงานกลยุทธ์เป็นพระคู่ค้าไป กรรมการในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งเป็นก่อตุ้มค่อน ที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของแนวความคิดแบบกิ๊ง syndicalist จึงเป็นผู้สนับสนุนที่ว่าจากที่สุดสำหรับพระคร แต่เรื่องการไม่ว่าจ้าง การยกเลิกใช้ระบบการพิจารณาคัดโดยอนุญาติให้ดำเนินการ ใน ค.ศ.1932 และการหักเงินเดือนในระดับชาติ ทำให้พระคู่ค้าข้อหาและข่าวในพระครองงานมีความเคลื่อนไหวร่วมกับสมาชิกในสหภาพการค้า และเริ่มเรียนรู้ว่าสวัสดิภาพของพวกราชชีข้ออุปถัมภ์อ่อนน้อมในทางการเมือง หมายความว่าการเมืองสามารถเลิกการพิจารณาโดยอนุญาติให้ สามารถถอยหลังบังคับความยากจนได้ และในขณะเดียวกัน นักการเมืองคนอื่น ๆ ก็อาจจะฟื้นฟูใหม่ได้ อย่างไรก็ตามพระคู่ค้าสามารถรวมกันเป็นปึกแผ่นได้อีก เนื่องจากรับชัยชนะในการเลือกตั้ง ค.ศ.1935

J. G. Coates เป็นรัฐมนตรีรัฐบาลผู้ที่เก่งกาจสามารถนี้สุด และมีความเห็นคนหัวเก้า้อยที่สุด ความเพียรพยายามของเขามีอันที่จะ แข่งขันกับสภาระะฤทธิ์โดยมุ่งทะนุบำรุงธุรกิจของช้านานนี้อีกเป็นการหนาแน่นที่จะนำไปสู่การฟื้นฟูประเทศทั้งหมด ผลงานของเขาก็คือห้องค่าเงินปอนด์นิวชีแลนด์ เพื่อเป็นการเพิ่มรายรับจากลินค์อาอุก เขาคุ้มครองช้านานที่ห้องคันกับการยืดสังหาริมทรัพย์ที่จำนำอย่างไว้ และขยายให้ก่อตั้งห้องค่าเงินเชื่อ (credit agency) ซึ่งเรียกว่าบิรชัท Mortage นอกจากนั้นเขายังได้ก่อตั้ง Reserve Bank แห่งนิวชีแลนด์อีกด้วย ผลก็คือเมื่อราคางานค้าในต่างประเทศเริ่มฟื้นตัวขึ้นในปี 1934 ประเทศนิวชีแลนด์ ก็มีภาวะการเงินที่แย่ลงแข็ง

อย่างไรก็ตาม Coates ก็ตั้งให้ความช่วยเหลือเพียงเล็กน้อยแก่ที่ทำงานสภาระะความบุญยักษ์ที่เกิดขึ้นในเมืองท่อง ๆ ทำให้เกิดการจลาจล และได้ขยายวงกว้างออกไปเป็นเหตุให้พระครองงานได้รับชัยชนะ กล่าวคือ พระครองงานออกจากໄก้เสียงสนับสนุนในระดับเมืองแล้ว ก็ยังได้รับชัยชนะในเขตชนบทอีกด้วย เช่นกัน ไทยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องที่ห้าฟาร์ม เลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้ เพราะช้านาที่ห้าฟาร์มเหล่านี้ได้รับคำนั้นสัญญาจากพระครองงานในเรื่องการค้ำประกันราคางานค้าสำหรับผลผลิตจากฟาร์ม และคำนั้นสัญญาเกี่ยวกับเงินเชื่อที่จะเสียดอกเบี้ย

ในอัตราค่า แท้จะให้เงินเป็นจำนวนมหาศาลแก่ชารนา ถังน้ำ ในระยะนี้ซึ่งจะเป็นของพรรค แรงงาน ยิ่งกว่านั้นฝ่าวัวของพรรค Democrat Party ได้ทำให้เสียงของพวกรุกษ์ นิยมแทรกไปจึงทำให้พรรคแรงงานได้เบรียญยิ่งขึ้น และในการแข่งขันในการเลือกตั้ง ปี 1938 พรรค Democrat ก็ไม่ได้เข้าแข่งขัน จึงทำให้พรรคแรงงานได้เบรียญอีกเช่นกัน

รัฐมนตรีคนใหม่ ๆ ของพรรค มีคนเด่น ๆ หลายคน เช่น Peter Fraser คำรังทำแทน เป็นรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุข และการศึกษา Walter Nash เป็นรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง เป็นผู้มีความสามารถมาก ภายใต้ผู้นำชื่อ Michael Joseph Savage รัฐมนตรีเหล่านี้ได้มีโอกาสเข้าทำงานให้ประเทศและได้สร้างความมั่งคั่งให้กับประเทศโดยย่างรุ่งเรือง กล่าวคือ ชาวนาที่ได้เพิ่มรายได้ของตนเอง กรรมกรได้ค้าจ้างเพิ่มขึ้น และทำงานอย่างดุล งานที่ขยายขึ้นเป็นโอกาสให้คนได้ทำงานมากขึ้น โดยขยายงานทางด้านโยธา และโครงการสร้างบ้านเรือน นอกจากนี้ยังมีความพยายามเพิ่มภูมิทัศน์ให้มีอุสาหกรรมประมง ส่อง และพยายามทำให้ระบบเศรษฐกิจมีหลายประเภท ทำให้เศรษฐกิจมั่นคง เพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ในต่างประเทศ ระบบการศึกษาก็ได้รับการพัฒนาขึ้น ในปี 1938 มีพระราชบัญญัติ Social Security Act ออกมานี้มีการบริการให้การรักษาพยาบาลในระดับรัฐ มีการขยายระบบการให้บำเหน็จบำนาญ และเพิ่มผลประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น การขยายตัวของอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นภายหลังจากที่ได้เกิดสิ่งคุณภาพครั้งที่ 2 ขึ้นในปี 1939

11.9.2 สิ่งคุณภาพครั้งที่ 2 และภัยหลังสิ่งคุณภาพ

ความกระตือรือร้นที่มีนิวไฮแลนด์แสดงออกเพื่อเข้าสู่สังคมในปี 1939 นั้น ซึ่งให้เห็นว่าการที่มีอำนาจจากการปกครองภายในของนิวไฮแลนด์ไม่ได้ทำให้ความผูกพันของนิวไฮแลนด์ กับอังกฤษ เสื่อมคลายลง ในครั้งแรกนักการเข้าร่วมสังคมก็เนื่องกับสังคมในปี 1914 กล่าวคือกองทหารนิวไฮแลนด์ถูกส่งไปยังอียิปต์ เพื่อไปช่วยชาวยิโรป พวกทหารนิวไฮแลนด์ เข้ารับกับศักดิ์ในแอนฟริกาเหนือ และกับบอตซาน และเห็นการปฏิบัติการในกรีซ เกา�ครีต

แอนฟริกาเนื้อ และอิทารีก่อนที่ประเทศไทยจะพ่ายแพ้ การสังคրามในระยะหลัง เกือบภายในปี ก.ศ. 1941 นิวชีแลนด์กลับถูกยกความโดยทรงจากญี่ปุ่น กองกำลังของนิวชีแลนด์ จึงต้องกีดกันกับศึกในแม่น้ำพิพิธ ส่วนทหารนิวชีแลนด์ยังไม่ได้ถอนออกจากการรบที่ญี่ปุ่น ฉะนั้นจึง เกิดภาระความทึ่งเครียดเป็น 2 เท่า ที่เกี่ยวกับกำลังคนของประเทศไทย พร้อม ๆ กับความ ต้องการผลผลิตที่จะต้องใช้ภายในประเทศไทย ความทึ่งเครียดเหล่านี้ทำให้นิวชีแลนด์ต้องลดความผูก พันของตนในแม่น้ำพิพิธลง

จากการรบในมหาสมุทรแปซิฟิคญี่ปุ่นได้ให้ทิมพิลของสหรัฐ กองกำลังของสหรัฐ ให้ญี่ปุ่นเสียสิ่งคือปืนไปแล้วใน ก.ศ. 1942 ดังนั้นกองกำลังของสหรัฐจึงเป็นกองกำลังที่บ้าป่าน นิวชีแลนด์ที่เพียงอย่างเดียว กองกำลังของสหรัฐมีน้อยในนิวชีแลนด์ และกองกำลังของ นิวชีแลนด์ก็อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของกองทัพสหรัฐ การที่สหรัฐได้เป็นผู้ดูแลในเรื่องความ ปลอดภัยแก่นิวชีแลนด์ ทำให้เกิดความทึ่งเครียดในเรื่องความจริงรักภักดีของนิวชีแลนด์ที่ อังกฤษ เป็นเวลาหลายชั่วอายุคนแล้วที่อังกฤษเป็นผู้ดูแลป้องกันความปลอดภัยของนิวชีแลนด์ แต่ คราวนี้กลับกลายเป็นชาวต่างชาติไป จะเห็นได้ว่าความซึ้งพันธ์กับต่างประเทศในระยะภัยหลัง สังคրามมีผลสะท้อนถึงสถานการณ์ใหม่ โดยเฉพาะการทำสนธิสัญญาที่เรียกว่า Anzus Pact ใน ก.ศ. 1951 เป็นสนธิสัญญาแสดงถึงความเป็นพันธมิตรทางการป้องกันระหว่างออสเตรเลีย นิวชีแลนด์ และสหรัฐ

ส่วนเศรษฐกิจภายในประเทศไทยทั้งหมดที่ทำเพื่อใช้ในการสังคราม กล่าวคือใน ก.ศ. 1939 โควิดมีมาตรการควบคุมหลายประการ และได้รับการขยายออกไปยิ่งขึ้นเพื่อครอบคลุม ชีวิตรหำเศรษฐกิจทุกแบบ เช่นมีการเกณฑ์ทหาร การบัญช่องงานเพื่อส่งทหาร ไปสมทบทั่วกองทัพ และหั่งเพื่อการยึดครองคืนแคนท์ที่จำเป็น นอกจากนี้มีมาตรการเก็บภาษีอย่างหนัก มาตรการ เกี่ยวกับ 1 เงินกู้ยืมใช้ในสังคราม มาตรการห้ามขาย และการควบคุมการตลาด ลั่นไห้ ให้ เศรษฐกิจของนิวชีแลนด์มีคงมากขึ้นและยังช่วยควบคุมเรื่องเงินเพื่อ พร้อมกันนั้นการควบคุม ราคาสินค้าและการจำกัดราคาก่อตัวค้าง สามารถสร้างเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพได้ มาตรการ

ควบคุมเหล่านี้โดยรัฐบาลพรรคร่างงาน ซึ่งมีอำนาจอยู่ที่กระทรวงทั้งถึง พ.ศ. 1949 อันที่จริง นายกรัฐมนตรี Savage ถึงแก่กรรมก่อนแต่เพิ่งเริ่มส่งความคืบหน้าหมายเหตุของ Fraser ผู้กำรงำทำแน่น เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่สองมา เขายังไม่เปลี่ยนอย่างมากในงาน เกี่ยวกับการปกครองในขณะส่งความและภารกิจภายในภูมิภาค หลังส่งความ และในสมัยนี้ Nash เป็นรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในทางด้านเศรษฐกิจ

ในปี 1942 ในขณะที่พรรคร่างงานเป็นรัฐบาลอยู่ในมือการทั้งค่ายรัฐบาลที่รับผิดชอบการส่งความชั่ว (a war cabinet) เคียงข้างกับรัฐบาลร่างงาน ค่ายรัฐบาลชุดใหม่มีลักษณะเป็นคนของพรรค National Party อย่าง ที่ควรจะได้แก่ Sydney (ภายหลังเป็น Sir Sydney) Holland

Holland เป็นผู้ที่ทำให้พรรค National Party ฟื้นฟูชื่อมาก แม้จะมีบทบาทเด่นมากในคราวเลือกตั้งปี 1943-และ 1946 และได้ชัยชนะเมื่อคราวเลือกตั้งปี 1949 เมื่อจากไม่พอใจที่การมีมาตรการควบคุมในเรื่องห่าง ๆ ชั่วคราว และความไม่พอใจที่การองซีพีสูงชั้น ทำให้พรรค National Party มีความเห็นแตกแยกไปจากพรรค ร่างงาน เป็นผลให้หงส่องพรรคอยู่ในสภาพถ่วงฤทธิ์ อย่างไรก็ตามเมื่อปี 1949 พรรค National Party ก็ได้เป็นรัฐบาล และได้รับชื่อเลียงเป็นอันมากจากผลงานที่คำนวณ เกี่ยวกับการเมืองที่เกี่ยวกับน้ำใน ค.ศ. 1951 แต่ในการเลือกตั้งครั้งต่อมา พรรคนอกค่ายฯ เลี้ยงเสียงชั่วคราวจนกระทั่งพรรคร่างงานได้เข้ามาเป็นรัฐบาลอีกใน ค.ศ. 1957 อย่างไรก็ตาม ใน ค.ศ. 1960 พรรค National Party ซึ่งมี Keith (ปี 1970 เป็นทันไปเป็น Sir Keith) Holyoake ได้อำนาจลับคืนมาอีก และได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งถึง 3 สมัยต่อมา ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1972 Sir Keith ก็พ้นตำแหน่งและ John R. Marshall ผู้ช่วยของเขายังได้เป็นนายกรัฐมนตรีต่อมา

การพัฒนาหลังส่งความที่สำคัญที่สุดคือเรื่องกิจการค้าต่างประเทศ นิวซีแลนด์ไม่เพียงแค่ค้าค่าสินทรัตน์ได้เข้ามาแทนที่ของอุตสาหกรรมเรื่องการป้องกันความปลอดภัยทางทหารให้เก่านั้น

นิวซีแลนด์เองก็เริ่มนமาที่ไม่เข้มข้นกับการในวงการเมือง โอลอิกค์วัย ความก้าวหน้าประการหลังนี้ อันที่จริง ໄก์เริ่มแสวงออกมารถล้อมองสังคมโอลอิกครั้งที่สอง เสียงอื้อ นั่นก็คือหัวสนธิสหอรัฐบาล พรวมแรรงงานที่มีท่อสันนิมาทชาติ ที่เพิ่มไปถึงอุดมการณ์ ซึ่งหัวสนธิสหก่อต่อไว้ โอลอิกแย่งกันนโยบาย ของอังกฤษก่อนสังคมโอลอิกเฉพาะที่เกี่ยวกับการเมือง โอลอิกเป็น สหรัฐดังสังคมโอลอิกครั้งที่ 2 ก็เห็นได้จากการที่ Fraser ໄก์แสวงถึงความเป็นเอกภาพก่อตั้งองค์การสหประชาชาติในระหว่างสังคมโอล ในการที่ประชุมของมหาอำนาจฝ่ายพันธมิตร Fraser ໄก์ ยังบันขอเป็นเสียงเอกเทศ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการที่กองทหารของนิวซีแลนด์เข้า ไปในมหาอำนาจ ในการประชุมเพื่อก่อตั้งองค์การสหประชาชาติที่ชานฟราอนซิสโกใน ค.ศ.1945 เข้าได้เป็นนักบุคคลน่าสนใจที่สุดเพื่อประเทศไทย และเป็นผู้ที่สร้างความประทับใจอันยิ่งใหญ่ให้ กับคณะกรรมการระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาในกิจการค่างประเทศเหล่านี้ไม่ได้ทำให้ความ ผูกพันกับอังกฤษที่โอลซิกห้องถนนอยู่ไป นอกเหนือความจงรักภักดีของนิวซีแลนด์ก็คือประเทศไทย ค่าง ๆ ในเครือจักรภพที่ไม่ได้คล่องไป เช่นกัน

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ และความไม่ปลดปล่อย เป็นลิ่งกำนัคนโยบายค่างประเทศ ของนิวซีแลนด์ ภายหลังสังคมโอล จะเห็นได้ว่านิวซีแลนด์ โอลอิกสหกับออสเตรเลีย เพื่อขอสิทธิ์ ในการตั้งรกรากใน South Pacific โดยทำความตกลงกับออสเตรเลียที่เรียกว่า Canberra Agreement ใน ค.ศ.1944 ความผูกพันในส่วนภูมิภาคยังปรากฏอีกใน บทบาทของนิวซีแลนด์ใน South Pacific Commission และบทบาทของนิวซีแลนด์ในการ มองอ่านใจใน Western Samoa ประสบความสำเร็จเมื่อประเทศแห่งนี้ได้เป็นเอกราช เมื่อปี 1962 นิวซีแลนด์ยังเข้าไปพัวพันอย่างลึกซึ้งในอาเซียนต่อเนื่องให้อีกครั้ง นับตั้งแต่ ค.ศ.1951 นิวซีแลนด์ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยต่าง ๆ ในอาเซียนต่อเนื่องให้ คลายประเทศโดยบ้านทาง Colombo Plan ส่วนทางด้านการทหารยังเข้าไปพัวพัน มากขึ้น กล่าวคือทหารนิวซีแลนด์โอลสูรูปในมาลายู เกาะหลี และเวียดนาม ยิ่งกว่านั้นนิวซีแลนด์ ได้เข้าเป็นสมาชิกของ SEATO อีกด้วย และให้การสนับสนุนการริเริ่มทำสังคมของสหรัฐ

ในภูมิภาคแห่งนี้ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องแสดงถึงความหลากหลายทางชีวภาพที่ความเจริญ昌ก้าวหน้าของมนุษย์ในเอเชีย ฉะนั้นความต้องการของนิวชีแลนด์ที่ไม่ต้องการขันกับโครงงานหลังสุดรวมไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้นิวชีแลนด์ต้องพึ่งพาอาชญากรรมจากวันที่มากยิ่งขึ้นในระหว่าง พ.ศ. 1950 เดือน ๗ ถึง 1960 เดือน และในเดือนปลายปี 1960 สงกรานต์เวียดนามได้ทำให้มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางในหมู่ประชาชนเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของนิวชีแลนด์

ในครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 20 นิวซีแลนด์กำลังเผชิญกับปัญหาลัษณะสำคัญสอง

1. ห้องการยึดครองที่อยู่คุณสมบูรณ์สำหรับประธานาธิการที่กำลังเพิ่มขึ้น
  2. รักษาความสัมพันธ์อันศรัทธาของชาวผิวขาวและชาวพื้นเมือง

ประเทศไทยเป็นผู้ส่งสินค้าประเภทหนึ่งออกประเทศ และนำสินค้าสำเร็จสูง และวัตถุคิบทางอุตสาหกรรมเข้ามา แต่การท่าพาร์มที่ໄโคแรงงานจากการรวมกลุ่มอัตราท่า และสินค้าออกที่เป็นผลผลิตมาจากพาร์มคลองคุณ หลากหลายของพวกราชานัก ให้พิสูจน์ว่าไม่มีอะไรว่างใจ ดังนั้นเพื่อคงไว้ซึ้งการร่วมจ้างอย่างเดิมที่ และเพื่อทำให้สินค้าออกเข้มแข็ง นิวชีแลนด์จึงเริ่มขยายท่าทางเศรษฐกิจด้วยการออกสำรวจผลใหม่ ๆ และหาตลาดแห่งใหม่ นอกจากรัฐการท่องถูกเข้าร่วมกับคลาคร่วมหรือที่เรียกว่า European Economic Community จึงเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจด้วยเหมือนกัน

การเพิ่มขึ้นของประชากรเมืองอย่างรวดเร็วและการที่ประชากรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างคนเมือง ทำให้รัฐบาลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตั้งแต่ พ.ศ. 1950 เป็นต้นไป ต้องใช้โครงการเร่งรัด เพื่อยกระดับการศึกษาและระดับเศรษฐกิจสังคม แต่เมื่อพิจารณาถึง ปัจจัยแลนค์โดยเฉลี่ยแล้วสิ่งเหล่านี้ยังล้าหลังมาก มีหน้าที่ความไม่เสมอภาคทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมยังเป็นพื้นฐานอย่างคืบหน้ารับความตึงเครียดระหว่างเชื้อชาติ หิ้ง ๆ ที่มีความ เสมอภาคกันในทางกฎหมายอย่างเต็มที่แล้ว ตั้งนั้นนโยบายทางเศรษฐกิจ ทางเชื้อชาติ และ นโยบายทั่วไปของประเทศไทยแต่เป็นประคุณที่สำคัญที่สุดที่จะต้องทำเพื่อประชาชน